

I.

Drahý môj Svrabomil!

Rád by som sa pozastavil pri tvojej otázke, či by si mal viesť svojho pacienta k tomu, aby veľa čítal, a čím častejšie sa stretával so svojim materialistickým priateľom, Zdá sa mi že si trochu naivný! Hádám si len nemyslíš, že ho rozumovými dôvodmi vytrhneš z pazúrov Nepriateľa? To by sa ti možno podarilo pred pár storočiami, vtedy ešte ľudia vedeli rozpoznať rozdiel medzi tým, čo bolo dokázané, a tým, čo dokázané nebolo. A veciam, ktoré boli dokázané, skutočne verili. Vtedy ešte spájali myslenie s činnosťou, a boli ochotní zmeniť svoj životný štýl, keď k tomu dospeli rozumovou úvahou. To sa nám však vďaka bulvárnej tlači a podobným zbraňiam podarilo do veľkej miery zmeniť. Tvoj človek je už od malička zvyknutý, že sa mu hlavou preháňa tucet nezlučiteľných filozofií. Pre neho nie sú jednotlivé učenia jednoznačne pravdivé, ale skôr akademické alebo praktické, zastaralé alebo moderné, konvenčné alebo nemilosrdné. Udržať ho mimo Cirkvi sa ti podarí najlepšie pomocou frá, nie argumentov. Neplytvaj časom na to, aby si ho presvedčil, že materializmus je jediná pravdivá veda, presvedč ho, že je silnou, vecnou a odvážnou filozofiou budúcnosti. Na takých veciach mu predsa záleží.

Rozumové úvahy majú totiž jeden háčik – presúvajú celý zápas na Nepriateľovu pôdu aj On vie argumentovať, no v otázke skutočne praktickej propagandy, o akú mi ide, už storočia opovážlivo zaostáva za Naším Otcom v Hlbinách. Argumentovaním preberáš k životu pacientov rozum, a keď raz začne myslieť, ktovie, čo všetko z toho môže vziť? Ak by sa ti aj podarilo prekrútiť určitý myšlienkový pochod v náš prospech, zistíš, že si vo svojom pacientovi len posilnil zhubný zvyk zaoberať sa všeobec-

nými problémami, namiesto toho, aby sa sústreďoval na bezprostredné zmyslové zážitky. Uč ho nazývať zážitky skutočným životom a nedovoľ mu zamýšľať sa nad tým, čo vlastne pod pojmom „skutočný“ myslí.

Nezabudni, že on (na rozdiel od teba)nie je len duch. Keďže si nikdy nebol človekom (och akú nechutnú výhodu má v tomto smere Nepriateľ!), nevedomuješ si, ako ich zotročuje tlak všedných vecí.

Raz som mal pacienta, poctivého ateistu, ktorý chodieval študovať do Britského múzea, jedného dňa, ako tak študoval, videl som, ako sa v myšlienkach začal uberať zlým smerom. nepriateľ mu, samozrejme, okamžite stál po boku. Už som si myslel, že sa z mojich dvadsať rokov tvrdej práce zrúti k zemi ako domček z karát, keby som bol stratil hlavu a začal sa brániť argumentmi, bol by ma porazil. Taký blázon som však nebol.

C. S. Lewis.

The Screwtape Letters © copyright C. S. Lewis Pte Ltd 1942
Published by Porta libri under license from The C. S. Lewis Company Ltd.
All rights reserved.

Slovak edition © Porta libri, 2007, 2013
Všetky práva slovenského prekladu vyhradené.

Preklad © Lucia Tužinská
Grafický dizajn a DTP: Karol Prudil - **remini**

ISBN 978-80-8156-016-3